

is in Vrankrijk geboren uit een onverschilligheid op dat stuk, en uit de democratische principes van gelijkheid". Hij beval aan met betrekking tot den godsdienst bij de oude constitutie te blijven, dat wil dus zeggen, dat ook alle ambtenaren tot de Hervormde kerk moesten behooren. Van de andere leden schaart zich Lampsins aan zijn zijde, die uitdrukkelijk verklaart, dat het uitzicht op de vereeniging met de Belgische provinciën voor hem een reden te meer is om te wenschen, dat daartoe besloten wordt, „daar, in het tegengesteld geval, de belangen der Hervormden steeds van tijden en omstandigheden zouden afhangen". Minder ver gaat Baron Van Aylva; toch staat hij er op, dat uitdrukkelijk in de Grondwet vermeld zal worden, dat de „christelijke gereformeerde godsdienst" de godsdienst is van den Souvereinen Vorst en van de meerderheid der ingezetenen der Vereenigde Nederlanden.

Voor wat betreft den godsdienst van den Souvereinen Vorst heeft hij zijn wensch vervuld gezien. Daarmede kreeg de herboren staat, al werd hij zelf aan geen godsdienst gebonden — een reden voor enkele notabelen om niet zonder voorbehoud de grondwet goed te keuren of zelfs om tegen te stemmen ¹⁾ — toch een zeker Protestantsch cachet.

Het was zeer de vraag, of hij dit zou kunnen behouden, toen de Zuidelijke aan de Noordelijke Nederlanden werden toegevoegd. Een moeilijk probleem deed zich daarmee op, het probleem om met den staat, die de historische voortzetting was van een Hervormden staat met een groote traditie, gewesten te vereenigen, die zoo goed als geheel Rooms-Katholiek waren, ten gevolge waarvan er een rijk ontstond, waarin de meerderheid der bevolking den Roomschen godsdienst beleed. Hoe nu het gevaar te keeren, dat het Zuiden de overhand verkreeg op het Noorden en het Protestantisme in druk geraakte?

Het probleem kwam onmiddellijk naar voren. In België was de Rooms-Katholieke kerk altijd de heerschende geweest, en dat dit zoo blijven zou was ongetwijfeld de wensch van de meerderheid der ingezetenen. Haar tot de heerschende kerk te verklaren van het geheele rijk, ging natuurlijk niet aan met het oog op het Noorden, evenmin als men het met het oog op het Zuiden in mindere of meerdere mate een Protestantsch karakter geven kon. Iets anders was, of men niet voor het Zuiden alleen

¹⁾ Ontstaan der Grondwet, I, p. 499—500.